

Lovforslag nr. L 205. Fremsat den 30. marts 2007 af Lone Dybkjær (RV), Ole Glahn (RV), Marianne Jelved (RV) og Margrethe Vestager (RV)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om valg til Folketinget

(Indførelse af prioriteret sideordnet opstilling og ny fordeling af partistemmer)

I lov om valg til Folketinget, jf. lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006, foretages følgende ændringer:

§ 1

1. I § 38 ændres »eller sideordnet« til: », sideordnet eller prioriteret sideordnet«.

2. I § 40, stk. 3, indsættes som 2. pkt.:

»Alternativt kan partiet vælge at få fordelt partistemmerne i storkredsen mellem partiets kandidater i storkredsen i forhold til deres personlige stemmetal i storkredsen, jf. § 73, stk. 5.«

3. I § 40 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Partiet skal inden for den frist, der følger af § 33, stk. 1, anmelde, hvilke af de to opgørelsesmetoder, jf. stk. 3, der ønskes anvendt. Anmeldelsen gives til den i § 33 nævnte anmeldelsesmyndighed.«

4. Efter § 40 indsættes:

»§ 40 a. Ved prioriteret sideordnet opstilling opstilles flere kandidater for partiet i opstillingskredsen.

Stk. 2. Kandidaterne anføres i den af partiet prioriterede rækkefølge på stemmesedlen.

Stk. 3. Ved prioriteret sideordnet opstilling fordeles partistemmerne i storkredsen mellem partiets kandidater i storkredsen i forhold til deres personlige stemmetal i storkredsen, jf. § 73, stk. 5.

Stk. 4. Ved prioriteret sideordnet opstilling er kandidaterne valgt i rækkefølge efter stemmetalenes størrelse, jf. § 81.«

5. I § 43, stk. 3, ændres »og § 40, stk. 2« til: »§ 40, stk. 2, og § 40 a, stk. 2«.

6. I § 73, stk. 5, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Ved prioriteret sideordnet opstilling fordeles partistemmerne mellem partiets kandidater i forhold til det samlede antal personlige stemmer, som de enkelte kandidater har fået i storkredsen.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2008 og finder anvendelse på valg til Folketinget, der udskrives efter denne dato.

Bemærkninger til lovforslaget

Som en udløber af kommunalreformen gennemførte Folketinget sidste forår en valgkredsreform, som indebar en indskrænkning af antallet af opstillings- og valgkredse. Der skete derimod ingen ændringer i de nuværende fire opstillingsformer:

- Partilisteopstilling, hvor partistemmerne tilfalder kandidaterne i rækkefølge.
- Kredsopstilling, hvor kredspartistemmerne tilfalder kredsens kandidat.
- Sideordnet opstilling med alfabetisk rækkefølge, hvor kredspartistemmerne fordeles i forhold til personlige stemmetal i kredsen.
- Nomineret sideordnet opstilling, dvs. med en kreds-kandidat øverst og resten i alfabetisk rækkefølge.

Forslagsstillerne finder, at de nuværende opstillingsformer bør suppleres for at skabe mulighed for:

- at det reelt bliver det personlige stemmetal, der afgør valget;
- en politisk prioriteret opstillingsliste og ikke – som i dag – kun en tilfældig alfabetisk

De fleste antager, at de personlige stemmer ved den sideordnede opstilling er afgørende for, hvem der bliver valgt. Det er imidlertid ikke altid tilfældet. Der findes mange eksempler på, at valgets resultat afhænger af, hvor de personlige stemmer falder. Dette skyldes, at partistemmerne optælles og fordeles pr. opstillingskreds. Forslaget skaber mulighed for, at det også kan være de personlige stemmer (inden for storkredsen i det enkelte parti), der afgør valgrækkefølgen. Det vil sige, at alle personlige stemmer opgøres, og storkredsens partistemmer fordeles derefter med udgangspunkt i det totale antal personlige stemmer. Det betyder, at det her alene bliver de personlige stemmer, der afgør valget af den enkelte kandidat.

I dag er det kun muligt at opstille kandidaterne i alfabetisk rækkefølge (evt. med en nomineret kandidat øverst), medmindre man vælger partilisteopstilling. Forslaget her skaber mulighed for, at partiet selv kan fastsætte rækkefølgen.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Med forslaget indføres muligheden for også at vælge den prioriterede sideordnede opstilling. Herved åbnes mulighed for, at partiet kan fravælge den alfabetiske rækkefølge mod at anvende en rækkefølge, der er prioriteret af partiet selv.

Til nr. 2

Forslaget sikrer, at der ud over den nuværende sideordnede opstillingsform, hvor der sker en fordeling af partistemmerne på opstillingskreds-niveau, i stedet kan anvendes en metode, hvor partistemmerne fordeles på kandidaterne efter deres personlige stemmetal i hele storkredsen.

Til nr. 3

Med forslaget indføres en frist for anmeldelse af valg af metode til fordeling af partistemmer efter den foreslåede ændring af § 40, stk. 3.

Til nr. 4

Med den foreslåede paragraf indføres prioriteret sideordnet opstilling med fordeling af partistemmer efter, hvor mange personlige stemmer kandidaten har fået i storkredsen.

Forslagsstillerne har ikke villet blande sig i, om der sker en prioritering af rækkefølgen af kandidaterne på opstillingskreds-niveau eller storkreds-niveau. Det muliggøres endvidere, at de enkelte kredse kan vælge deres individuelle kandidater og placere dem øverst på listen.

Til nr. 5

Der er alene tale om en konsekvensændring ved indførelsen af den prioriterede sideordnede opstilling.

Til nr. 6

Forslaget skal sikre, at partistemmer fordeles efter antal af personlige stemmer i storkredsen.

Skriftlig fremsættelse

Lone Dybkjær (RV):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om valg til Folketinget. (Indførelse af prioriteret sideordnet opstilling og ny fordeling af partistemmer).

(Lovforslag nr. L 205).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 38. Kandidater, der opstiller for et parti, kan være opstillet enten kredsvis eller sideordnet.

§ 40. ...

Stk. 3. Ved sideordnet opstilling fordeles partistemmerne i opstillingskredsen mellem partiets kandidater i opstillingskredsen i forhold til deres personlige stemmetal i opstillingskredsen, jf. § 73, stk. 5.

Stk. 4. Ved sideordnet opstilling er kandidaterne valgt i rækkefølge efter stemmetallenes størrelse, jf. § 81.

Lovforslaget

I lov om valg til Folketinget jf. lovbekendtgørelse nr. 1292 af 8. december 2006 foretages følgende ændringer:

§ 1

1. I § 38 ændres: »eller sideordnet« til: », sideordnet eller prioriteret sideordnet«.

2. I § 40, *stk. 3*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Alternativt kan partiet vælge at få fordelt partistemmerne i storkredsen mellem partiets kandidater i storkredsen i forhold til deres personlige stemmetal i storkredsen, jf. § 73, stk. 5.«

3. I § 40 indsættes som *stk. 5*:

»*Stk. 5.* Partiet skal inden for den frist, der følger af § 33, stk. 1, anmelde, hvilke af de to opgørelsesmetoder, jf. stk. 3, der ønskes anvendt. Anmeldelsen gives til den i § 33 nævnte anmeldelsesmyndighed.«

4. Efter § 40 indsættes:

»§ 40 a. Ved prioriteret sideordnet opstilling, opstilles flere kandidater for partiet i opstillingskredsen.

Stk. 2. Kandidaterne anføres i den af partiet prioriterede rækkefølge på stemmesedlen.

Stk. 3. Ved prioriteret sideordnet opstilling fordeles partistemmerne i storkredsen mellem partiets kandidater i storkredsen i forhold til deres personlige stemmetal i storkredsen, jf. § 73, stk. 5.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 43. ...

Stk. 2. ...

Stk. 3. Stemmesedlen skal endvidere indeholde navnene på samtlige kandidater, der er opstillet i storkredsen. Kandidater, der opstiller for et parti, anføres samlet i et særskilt felt for det pågældende parti og i den rækkefølge, der er angivet i § 39, stk. 2, og § 40, stk. 2. Kandidater, der opstiller uden for partierne, anføres til sidst i et særskilt felt for disse og i alfabetisk rækkefølge, dog således at kandidater opstillet i opstillingskredsen anføres først.

§ 73. ...

*Stk. 2. ...**Stk. 3. ...**Stk. 4. ...*

Stk. 5. Ved kredsvis opstilling tilfalder partistemmerne efter stk. 4 partiets kandidat i opstillingskredsen. Ved sideordnet opstilling fordeles partistemmerne mellem partiets kandidater i opstillingskredsen i forhold til deres personlige stemmetal, jf. stk. 3. Er to eller flere kandidater lige berettiget til en partistemme, foretages lodtrækning ved indenrigs- og sundhedsministerens foranstaltning. Hvis der i opstillingskredsen ikke er opstillet nogen kandidat for partiet, tilfalder partistemmerne ikke nogen kandidat, men opføres særskilt som »Andre partistemmer«. Har der været anmeldt partiliste, tillægges disse stemmer dog den kandidat, der er anmeldt som partilistens første kandidat i storkredsen.

Stk. 4. Ved prioriteret sideordnet opstilling er kandidaterne valgt i rækkefølge efter stemmetalenes størrelse, jf. § 81.«

5. I § 43, stk. 3, ændres » og § 40, stk. 2« til: »§ 40, stk. 2, og § 40 a, stk. 2«.

6. I § 73, stk. 5, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Ved prioriteret sideordnet opstilling fordeles partistemmerne mellem partiets kandidater i forhold til det samlede antal personlige stemmer, som de enkelte kandidater har fået i storkredsen.«